

OSNOVN SUD U PEĆI

Predmet P. br. 359/12

Datum 14.06.2013

Objavljena presuda nije pravosnažna i može biti predmet žalbe u skladu sa važećim zakonom.

U IME NARODA

Osnovni sud u Peći u pretresnom veću sastavljenom od EULEX sudije Džonatana Velforda-Cerola (Jonathan Welford-Carroll) predsedavajućeg sudije i EULEX sudije Kornelija Pika (Cornelie Peeck) i kosovskog sudije Nuše Kuka-Mekaj (Nushe Kuka-Mekaj) kao članova veća i sudskog zapisničara Kristin Sengl (Christine Sengl), u krivičnom predmetu protiv:

KP, od oca X i majke X, devojačko X, rođen X, u selu X, opština X, boravi u X, po struci advokat, prosečnog materijalnog stanja, oženjen, otac troje dece, Albanac, državljanin Republike Kosovo

Tereti se zajedno sa saoptuženim **AR** prema optužnici Specijalnog tužilaštva Kosova (u daljem tekstu STRK) PPS br. 7/2011 od 23.07.2012, podignutoj u Okrugu C dana 23.07.2012. i delom potvrđenoj rešenjem EULEX sudije za potvrđivanje 20.09.2012. godine za krivično delo *zloupotreba službenog položaja ili ovlašćenja izvršeno u saizvršilaštvu* suprotno članovima 23. i 339. stavovi 1. i 3. Krivičnog zakonika Kosova (KZK),

Nakon održavanja javnog pretresa 29.01.2013. godine na kojem se Ali Rexha pojavio za STRK, **GB** za okrivljenog **KP** i oštećena lica **ZM, BE, XH, XK, NA** i Udruženje osiguravajućih društava Kosova – Jedinica za obavezno osiguranje bili su ili prisutni ili pozvani da prisustvuju i na kojem je bio prisutan okrivljeni **KP**, nakon odvajanja postupka protiv **AR** rešenjem od 31.01.2013. godine i u skladu sa zapisnikom o nagodbi za priznanje krivice od 29.01.2013. godine nakon većanja i glasanja održanog 14.06.2013. godine dana 14.06.2013. godine objavljuje sledeće:

PRESUDA

Okrivljeni **KP** sa ličnim podacima kao što je navedeno iznad je

KRIV

Za zloupotrebu službenog položaja ili ovlašćenja izvršeno u saizvršilaštvu sa **AR** suprotno članu 3. stavu 2, 31. i 422. stav 1 KZRK time da je okrivljeni **KP** učestvovao u nezakonitom postupku koje je dovelo do gubitka 71.257,40 evra Udruženju osiguravajućih kuća Kosova – Jedinici za obavezno osiguranje u Prištini.

* * *

SAMIM TIM, na osnovu napred navedenih razloga sud izriče sledeće kazne:

- Za krivično delo zloupotreba službenog položaja ili ovlašćenja izvršeno u saizvršilaštvu okrivljeni **KP** se osuđuje na ukupnu zatvorsku kaznu od jedne (1) godine i šest meseci.

Protiv okrivljenog **KP** shodno članu 3. stav 1. KZRK i članu 56. stavu 2. KZK izriče se **dopunska kazna zabrane obavljanja funkcija u javnoj upravi ili javnoj službi** u ukupnom periodu od tri (3) godine nakon odsluženja zatvorske kazne.

Protiv okrivljenog **KP** shodno članu 3. stav 1. KZRK i članu 57. stav 1. KZK takođe se izriče **dopunska kazna** zabrane obavljanja advokatske profesije u ukupnom periodu od tri (3) godine nakon odsluženja zatvorske kazne.

Shodno članu 3. stav 2. KZRK i članovima 82. i 83. KZK okrivljenom **KP** se nalaže da isplati iznos koji odgovara materijalnoj dobiti od 71.257,40 evra. Okrivljeni **KP** i njegov saoptuženi **AR** su zajedno i odvojeno odgovorni za isplatu ove sume.

Okrivljeni **KP** je dužan da nadoknadi troškove krivičnog postupka, procenjene u iznosu od 100 evra zajedno sa zakazanim iznosom procenjenim u iznosu od 50 evra.

Oštećeno lice može podneti zahtev za nadoknadu preko građanskih sudova.

OBRAZLOŽENJE

1. Istorijat postupka

i. Optužnica

Dana 23.07.2012. godine Specijalno tužilaštvo Kosova (u daljem tekstu: STRK) podiglo je optužnicu PP br. 07/2011 protiv okrivljenih **KP** i **AR** za krivična dela zloupotreba službenog položaja ili ovlašćenja suprotno članu 339. stavovi 1. i 3. KZK u vezi sa članom 23. KZK i u vezi sa navodnim delom donošenje nezakonitih sudskih odluka suprotno članu 346. KZK (protiv **KP**) i zloupotreba službenog položaja ili ovlašćenja suprotno članu 339. stavovi 1. i 3. KZK u vezi sa članom 23. KZK i u vezi sa navodnim delom povreda poverenja suprotno članu 269. stavovi 1. i 2. KZK (protiv **AR**).

Dana 20.09.2012. godine sudija za potvrđivanje optužnice Okružnog suda u Peći je potvrdio napred pomenutu optužnicu rešenjem KA br. 223/12 od 20. septembra 2012. godine. Međutim, sudija za potvrđivanje je odbacio optužnicu podignutu protiv okrivljenog **KP** u pogledu krivičnog dela donošenje nezakonitih sudskih odluka suprotno članu 346. KZK.

ii. Nadležnost suda i sastav veća

UVOD I FORMALNOSTI

1. Mesna nadležnost

1.1. U skladu sa optužnicom krivična dela su izvršena u nadležnosti bivšeg Okružnog suda u Peći. Strane u postupku na početku pretresa nisu pokrenule nikakvo pitanje u pogledu nadležnosti suda.

2. Jurisdikcija i važeći zakon

2.1. U skladu sa članom 23 (1) Zakonika o krivičnom postupku Kosova (ZKPK), okružni sudovi imaju jurisdikciju da odlučuju u prvom stepenu za krivična dela kažnjiva zatvorom od najmanje pet godina ili ona krivična dela kažnjiva dugotrajnom zatvorskom kaznom.

2.2. U ovom slučaju okrivljeni **KP** i **AR** se terete za krivična dela koja uključuju zloupotrebu službenog položaja suprotno članu 339. stav 3. KZK, krivično delo kažnjivo zatvorskom kaznom od jedne (1) do osam (8) godina.

2.3. Član 3. (2) KZRK predviđa da u slučaju promene zakona važećeg za predmet pre pravosnažne presude važiće zakon najpovoljniji za izvršioca.

2.4. Na svom ročištu 07.01.2013. godine Vrhovni sud je doneo pravno mišljenje¹ u kojem je rečeno da u svim krivičnim predmetima u kojima je počeo glavni pretres pre stupanja na snagu novog Zakonika o krivičnom postupku važiće stari Zakonik o krivičnom postupku. Ovaj stav je potvrđen dopunom mišljenja² od 23.01.2013.

3. Nadležnost veća

3.1. Ovaj predmet je gonilo Specijalno tužilaštvo Republike Kosovo (STRK). Shodno članu 3.1 Zakona o nadležnosti, izboru predmeta i dodeljivanju predmeta EULEX sudijama i tužiocima (Zakon br. 03/L-053), EULEX sudije kojima su dodeljeni krivični postupci imaće jurisdikciju i nadležnost za sva dela koja istražuje i goni STRK. Imajući u vidu taj razlog sudsko veće Okružnog suda u Peći je ispravno sastavljeno od mešovitog veća od dvoje EULEX sudija i jednog kosovskog sudije u skladu sa članom 4.7 Zakona o nadležnosti. Strane u postupku na početku pretresa nisu pokrenule nikakvo pitanje u vezi sa sastavom veća.

iii. Glavni pretres

1. Opšti deo

Glavni pretres otvoren za javnost je održan 29.01.2013. godine u prisustvu specijalnog tužioca, **AR**, okrivljenog **KP** i saoptuženog **AR** i njihovih branilaca, **GB** i **BT**. Oštećena lica su ili bila prisutna ili su pozvana da prisustvuju. U skladu sa članom 15. ZKPK, međunarodni prevodioci su prevodili sudski postupak i sva sudska dokumenta relevantna za pretres sa engleskog na albanski i obratno, prema potrebi.

2. Priznanje krivice KP

2.1 Predsedavajući sudija je održao konferenciju u prethodnom postupku 4.12.2012. godine. U zaključku ročišta on je dao uputstva obojici okrivljenih da se posavetuju sa svojim braniocima i sa specijalnim tužiocem kako bi suzili pitanja pre otvaranja glavnog pretresa i da razgovaraju o mogućnosti priznanja krivice .

2.2 Dana 25.1.2013. godine specijalni tužilac je podneo zahtev za izdavanje naloga kojim će se okrivljeni **KP** proglasiti svedokom saradnikom³. Nagodba je predviđala da okrivljeni **KP** prizna krivicu, svedoči pred sudom i da dobije kaznu zatvora od jedne godine. Na otvaranju ročišta specijalni tužilac je podneo skup „Zapisnika o nagodbi za priznanje krivice“ potpisanog od strane šefa STRK, samog tužioca, okrivljenog **KP** i njegovog branioca **GK**.⁴ Shodno ovom sporazumu

¹ 93/2013.

² 56/2013.

³ Spis glavnog pretresa Tom I u kartici 23.

⁴ Spis glavnog pretresa Tom I u kartici 22.

okrivljeni **KP** će dobiti kaznu od jedne godine i šest meseci zatvora ako prizna krivicu i kaznu od jedne godine ako prizna krivicu u svojstvu svedoka saradnika.

2.3 Međutim, na početku otvaranja ročišta u okviru glavnog pretresa dana 29.01.2013. godine branilac okrivljenog **KP** je obavestio predsedavajućeg sudiju da njegov branjenik sada želi da se izjasni da nije kriv⁵. Branilac je izjavio da je to zbog njegovog tumačenja perioda zastarelosti koji je važio za gonjenje navodnog dela protiv njegovog branjenika. Specijalni tužilac je izjavio da on ne veruje da je načinom na koji je delo koje je pred sudom gonjeno prekoračeno zakonsko ograničenje. Sudsko veće se povuklo i većalo pre donošenja rešenja. Sudsko veće je odredilo da načinom na koji je predmet koji je pred sudom nije povređena zakonska zastarelost.⁶

2.4 Predsedavajući sudija je pitao okrivljenog **KP** da li želi da se odrekne prava da mu se pročita optužnica i on je izjavio da se odriče. Predsedavajući sudija je izjavio da predlaže uzimanje ličnih podataka okrivljenih. U ovoj tački okrivljeni **KP** je tražio da se još jedno konsultuje sa svojim braniocem. Onda je njegov branilac obavestio predsedavajućeg sudiju da njegov branjenik želi da prizna krivicu u skladu sa „Zapisnikom o nagodbi za priznanje krivice“. On je konkretno želeo da to učini u skladu sa uslovima koji su predviđali da ako on prizna krivicu u svojstvu svedoka saradnika biće mu izrečena kazna od jedne godine zatvora.

2.5 Branilac saoptuženog **AR**, advokat **BT**, izjavio je prigovor. On je izjavio da je sada prekasno u krivičnim postupku da okrivljeni **KP** bude proglašen za svedoka saradnika. Specijalni tužilac je uložio podneske. Pretresno veće je većalo i saglasilo se da budući da je optužnica sada efektivno pročitana sada je prekasno da okrivljeni **KP** bude proglašen za svedoka saradnika. Predsedavajući sudija je kasnije doneo rešenje o ovim uslovima od 31.01.2013. godine⁷. Okrivljeni **KP** je izveden pred sud za izricanje presude 14.06.2013. godine

3. Činjenično stanje

3.1 Na osnovu napred navedenih dokaza sudsko veće zaključuje kao što sledi:

3.2 Da je **BE** zajedno sa ostalima pretrpeo povredu u saobraćajnoj nezgodi u avgustu 2003. godine. Kao rezultat te nezgode podnesena je tužba protiv Udruženja osiguravača/garantnog fonda Kosova za nadoknadu. Predmetu je dodeljen broj C.br. 916/2004. **KP** je bio sudija. **KP** je uredio da **ZM** postupa kao ovlašćeni advokat u ime **BE** a **AR** je bio ovlašćen da postupa za Garantni fond za koji je on tada radio kao advokat.

3.3 Dana 15.10.2004. godine održano je ročište na kojem je **ZM** predložio da dokaze iznese finansijski veštak (tj. aktuar). Niko se nije pojavio na ročištu za tuženu stranu. Potpis **ZM** na zapisniku sa ročišta je verodostojan.

⁵ Strana 3 zapisnika od 29.01.2013.

⁶ Strana 5-6 zapisnika od 29.01.2013.

⁷ Spis glavnog pretresa Tom I u kartici 20.

- 3.4 U nekom trenutku su tužbi dodata dodatna imena, odnosno: **XK**, **XH** i **NA**. **ZM** nije imao saznanja za ove dodatne tužioce.
- 3.5 Dana 07.06.2005. godine održano je ročište u predmetu. **ZM** je prisustvovao za tužioca. **BE** i **AR** su prisustvovali za tuženu stranu. Sa tog ročišta postoje dva seta zapisnika. Jedan set tog zapisnika je falsifikat. Jedan set zapisnika je pripremljen od strane **ZM** za pretresno veće iz njegove kancelarijske kopije spisa predmeta. Tim zapisnikom je predmet odložen do neodređenog datuma kako bi se pribavili dodatni dokazi. I **ZM** i **AR** su potpisali te zapisnike. Oba potpisa su verodostojna. Drugi set zapisnika od istog dana tobože odlaže predmet do 14.06.2005. godine. Potpis **AR** na tom dokumentu je takođe verodostojan. Međutim, potpis **ZM** na tom dokumentu je falsifikovan. Veće zaključuje da je drugi set zapisnika fiktivna kreacija napravljena da bi se omogućilo izvršenje krivičnog dela i da su **KP** i **AR** bili potpuno svesni te činjenice i sazajno su aktivno učestvovali u tom ponašanju.
- 3.6 Dana 14.06.2005. godine održano je drugo ročište. Za taj predmet od tog dana postoje dva seta zapisnika. **KP** je bio sudija. **AR** je prisustvovao u ime tuženog. Iako zapisnik beleži da je **ZM** bio prisutan, dokazi sa potpisom u ovom predmetu pokazuju da je potpis **ZM** na oba seta zapisnika falsifikovan. Sud zaključuje da on nije prisustvovao ročištu. Potpis **AR** na zapisnicima kojima se dodeljuje suma od 71.257,45 evra tužiocima **BE**, **XK**, **XH** i **NA** putem sudske nagodbe je verodostojan. Potpis **AR** na zapisnicima kojima se dodeljuje suma od 13.4221,30 evra **BE** putem sudske nagodbe 'mogao' bi biti verodostojan. U svetlu drugih nalaza o aktivnom i sazajnom učešću **AR** u nezakonitom ponašanju, veće zaključuje da nema sumnje da je ovaj potpis takođe potpis **AR**. Ovi zapisnici su falsifikovani jer usled odsustva bilo kakvog zastupanja tužilaca nije mogla da se postigne nagodba pred sudom. **KP** je iskoristio svoj položaj sudije da fabrikuje ove falsifikovane zapisnike. Stavljanjem svog potpisa na ove zapisnike **AR** je doprineo značajno ovoj radnji **KP**.
- 3.7 Kao rezultat ovog ponašanja **KP** i **AR** su u saizvršilaštvu uspeli da pribave najmanje 71.257,45 evra na koje zakonski nisu imali pravo. Taj novac je isplaćen na bankovni račun na ime **ZM** dana 06.09.2005. godine⁸. **ZM** je efektivno imao kontrolu nad ovim računom za korišćenje od strane **KP**. Iako je ponašanje **ZM** davanjem **KP** nekontrolisanog pristupa ovom računom bilo u najmanju ruku naivno, on to nije bio na pretresu u ovom predmetu. **KP** je podigao 50.000 sa tog računa 07.09.2005. godine. Dokazi ne utvrđuju šta se desilo sa preostalim 21.257,35 evra. Nema dokaza da se ustanovi da je bilo koji novac plaćen bilo direktno ili indirektno **AR** od ovog krivičnog dela.
- 3.8 Ove činjenice utvrđuju da su **KP** i **AR** krivi za krivično delo zloupotreba službenog položaja izvršeno u saizvršilaštvu. U slučaju saizvršilaštva nema potrebe da svaki od izvršilaca ispuni sve elemente krivičnog dela. Dovoljno je kada izvršioci svi zajedno ispune ove elemente. Veće zaključuje da iako **AR** nije bio službeno lice kao što je pomenuto u članu 339, **KP** jeste. Budući da su oni obojica imali aktivne uloge i samo krivično delo ne bi moglo da se izvrši bez aktivnosti obojice, obojica dele kriminalnu odgovornost za delo prema načeli saizvršilaštva.

Nakon razmatranja dokaza tužilaštva pretresno veće prihvata priznanje krivice okrivljenog **KP**.

⁸ Dokaz registrator I, jezičak 13.

4. Završni govor

Tokom završnog ročišta 14.06.2013. godine tužilac je ostao pri optužnici i razmotrio je priznanje krivice okrivljenog **KP** i tražio da on bude osuđen u skladu sa zakonom. Branilac okrivljenog **KP**, advokat **GB**, nije izneo dalje podneske.

5. Određivanje kazne

- 5.1 Pretresno veće, razmatrajući sve olakšavajuće i otežavajuće okolnosti, smatra da je kazna iz izreke presude odgovarajuća.
- 5.2 Okrivljeni **KP** je imao niz drugih osuda za slična dela. Dana 19.12.2012. godine on je osuđen od strane Okružnog suda u Prištini za donošenje nezakonitih sudskih odluka, zloupotrebu službenog položaja ili ovlašćenja, pranje novca i prevaru. On je dobio kaznu od dve (2), četiri (4), tri (3) odnosno četiri (4) godine zatvora. Izrečena mu je ukupna zatvorska kazna od deset (10) godina. Okrivljeni **KP** je dobio i zabranu vršenja funkcije u javnoj upravi ili javnoj službi i zabranu vršenja advokatske profesije u periodu od tri (3) godine.
- 5.3 Dana 24.05.2012. godine on je takođe osuđen za zloupotrebu službenog položaja ili ovlašćenja od strane tadašnjeg Okružnog suda u Peći. On je dobio kaznu od pet (5) godina zatvora. Okrivljeni **KP** je takođe dobio zabranu vršenja funkcije u javnoj upravi ili javnoj službi u periodu od tri (3) godine.
- 5.4 Sud veoma ozbiljno posmatra dela koja se odnose na zloupotrebu službene dužnosti. To su u suštini dela korupcije i korupcija je široko rasprostranjen problem na Kosovu. Korupcija u sudstvu je veoma ozbiljan problem jer podriva javno poverenje u jedan od stubova demokratije i vladavine prava u suštini.
- 5.5 Sud napominje da je okrivljeni prihvatio nagodbu za priznanje krivice i samim tim je poštdeo tužilaštvo tereta dokazivanja u slučaju protiv njega. Međutim, priznanje krivice od strane okrivljenog je došlo u relativno kasnoj fazi postupka.
- 5.6 U svakom slučaju, napred navedeni faktori su učinjeni spornim jer su zamenjeni „*Zapisnicima o nagodbi za priznanje krivice*“ između okrivljenog i STRK 29.01.2013. godine. Sud smatra da je obavezan ovim sporazumom. Međutim, budući da je sud doneo rešenje da okrivljeni **KP** ne može da se proglasi svedokom saradnikom on nema pravo na zatvorsku kaznu od jedne godine koju je dogovorio sa STRK.

5.7 Međutim, u svetlu ranijih osuda okrivljenog sud smatra da je obavezan da izrekne zbirnu kaznu. Međutim, nije jasno da li sud može da donese takvu kaznu u ovoj fazi jer nijedna od ranijih osuda okrivljenog nije još uvek pravosnažna. U slučaju da je sud ovlašćen da izrekne pravosnažnu presudu sud smatra da bi kazna od jedanaest (11) godina i šest (6) meseci bila odgovarajuća. U slučaju da ovaj sud nije ovlašćen da izrekne zbirnu kaznu sud smatra da će biti na Apelacionom sudu da vrši tu funkciju.

6. Troškovi

Shodno članu 102. stav (1) u vezi sa članom 99 stav (1) i (2) podstav (6) ZKPK, okrivljeni je dužan da plati troškove krivičnog postupka u iznosu od 100 evra zajedno sa zakazanim iznosom od 50 evra.

OSNOVNI SUD U PEĆI

P.br. 359/12

Doneto ovog 14. dana juna 2013. godine

Zapisničar

Christine Sengl

Predsedavajući sudija

Jonathan Welford-Carroll

Član veća

Cornelie Peeck

Član veća

Nushe Kuka-Mekaj

Pouka o pravnom leku:

Ovlašćena lica mogu podneti žalbu u pismenom obliku protiv ove presude preko Osnovnog suda u Peći Apelacionom sudu u roku od petnaest dana od dana uručenja primerka prsude, shodno članu 298 stav 1 ZKPK.